

tryffeligt tilladt, eller det, som udtryffeligt paa-
bydes, er udtømt ved Loven. Jeg kan ikke indse,
at det i mindste Maade kan genere, at Udlaan i
faste Eiendomme skal ske efter Reglerne for Ud-
laan af Umyndiges Midler, og naar det ærede
Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberti)
igaar udtalte sig om de mange Privilegier, som
den Bank, han ikke kunde lide, skulde have, saa
er et af Privilegierne det, at den kun maa ud-
laane paa disse Betingelser. Naar man i
Virkelighed skal foreskrive Noget, som er
sikkert, naar man ikke fuldstændig vil
overlade det til Bestyrelsen selv, hvorledes skal
saa en Kontrol kunne være virksom, naar man
ikke har en saadan Bestemmelse? En saadan Be-
stemmelse maa man have, naar Kontrollen skal
have nogen Betydning, medmindre den skal have
fuldstændig Hals og Haand over Bestyrelserne;
der maa være visse almengyldige Regler, hvorefter
Kontrollen kan gaa. Det kan endda være
vanskeligt nok at udøve en fornuftig Kontrol, uden
at genere Bestyrelsen, men den kan ikke udøves,
naar der ikke er saadanne Bestemmelser. I Spørgs-
maalet om fremmede Statspapirer og om Aktier
kan jeg væsentlig henholde mig til, hvad der ny-
lig blev udtalt af det ærede Medlem for Kjøben-
havns 5te Valgkreds (Wille). Skjøndt jeg anser
det for rigtig, i det Mindste for de fleste Spa-
rekassers Bedkommende, at de anbringe den væ-
sentligste Del af deres Midler i Udlaan i faste
Eiendomme eller i Prioritets-Obligationer, anser
jeg det dog for nødvendigt, i hvert Fald for flere
Sparekasser, at tillade dem at faae saadanne Pa-
pirer, som ere let realizable, og skulde jeg sige
Noget, skulde det være, hvad der blev sagt af
det ærede Medlem her bag ved (Wille), at Ind-
strænkningen snarere er for stor end Tilladelsen
for stor. Jeg tror, at man har misforstaaet Lov-
forslagets Udtryk om Optagelse af Laan. Menin-
gen er naturligvis, at en Kasse ikke kan udvide
Sovedsummen af sine Laan, naar den, for at gjøre
det, selv maa optage Laan, men ikke, at man skal
undersøge, om det og det Laan er dækket ved de
eller de Penge. Med Hensyn til den Bestemmelse,
at intet Laan maa optages i Sparekassen af no-
get Medlem af Bestyrelsen, skal jeg henholde mig
til de Herrer, som have udtalt sig for den Be-
stemmelse, at intet Medlem af Bestyrelsen maa
være Kautionist. Hvad angaar Bestemmelsen om
Anvendelsen af Kassens Overflud, kan jeg i det
Væsentlige henholde mig til den ærede sidste La-
ler, dog forekommer det mig, at ogsaa han saa
lidt vigtigt derpaa, thi hans Tale saa for en
Del ud, som om der i Lovforslaget ikke stod ka n,
men skal anvendes af Bestyrelsen. I Lovfor-
slaget staar der ikke Andet, end at Bestyrelsen,
uden at faae Tilladelse, naar Kassen har et saa og
saa stort Reservecfond, kan anvende det Overflydende
til de og de Formaal, der staar ikke, at den skal
gjøre det. Jeg tror dernæst, at det ærede Med-

lem saa for stærkt paa det, at smaa Sparekasser
absolut skulle have en forholdsvis større Reserve-
fond end de store. Det er fuldkommen rigtigt
fra en vis Side betragtet, at Risikoen, naar et
enkelt Laan skulde vise sig uheldigt, er forholds-
vis større ved en lille Sparekasse end ved en stor;
men samtidig maa vi ogsaa vide dette, at, naar
der er Tale om smaa Sparekasser, er der Tale
om en Kreds, hvor Bedkommende ganske an-
derledes er bekendt baade med de Personer,
der udlaanes til, og de Eiendomme, hvori
der udlaanes osv., end Bestyrelsen for en
større Sparekasse kan være, og derved kommer der
en ganske anden Sikkerhed tilstede. Forøvrigt til-
staar jeg, at jeg for mit Bedkommende holder paa
en saa stor Reservecfond som mulig; men jeg ser
ikke, at der er noget egentlig Væsentligt mod Be-
stemmelserne her, som jo kun ere tilladende og ikke
Andet. Her skal jeg dog indstøde den Bemærk-
ning for ikke at glemme det, at jeg theoretisk talt
ikke har Noget at indvende mod Lovens Paabud
om, at alle Sparekasser skulle ind under den;
men det forekommer mig, at der er Sparekasser,
som have dette Navn med Urette, men som nu
engang ere Sparekasser, men som jeg dog har
nogen Betænkelighed ved, om de praktisk egne sig
til at komme ind under Loven. Det er Sogne-
sparekasserne, hvoraf en stor Del virkelig ere
sikrede ved Garanter eller en lille Aktiekapital,
eller hvad man nu vil kalde det. Disse ere nem-
lig, om jeg maa bruge det Udtryk, mere ganske
smaa, lokale Laaneanstalter, hvor den væsentligste
eller i Grunden al Sikkerhed heror paa, at Bed-
kommende kender hver eneste Mand og alle deres
Forhold, til hvem det udlaanes, og hvor den
bedste Kontrol i Virkeligheden ere Interessenterne
selv, som ogsaa paa den Maade kjende alle de
Udlaan, der ske, og paa hvilke Betingelser osv. de
ere skete. Derimod maa jeg tilstaa, at jeg alde-
les ikke kan forstaa det ærede Medlem for Sorø
Amts 2den Valgkreds (Alberti), der udtalte, at
Interessenterne eller Indskyderne, hvad man nu
vil kalde dem, var den bedste Kontrol, naar der
er Tale om Sparekasser, eller naar han udtalte
sig, som om Noget vilde komme med nogen Be-
skrybning, naar man paa en Maade kaldte en stor
Del af Sparerne umyndige i dette Forhold. Det
tror jeg, er en fuldstændig falsk Opfattelse. Det
er min alvorlige Overbevisning, som jeg ikke flyer
at udtale, — her er der ikke Tale om den ene
eller anden Samfunds-kasse — at der er meget
Saa, der overhovedet forstaa, hvad enten der er
Tale om Sparekasser eller andre Pengeinstituter,
at bedømme deres Forhold, og de, der forstaa at
bedømme det, — det paastaar jeg ogsaa — ville
paa ingen Maade være saa letfindige, at de ville
udtale, at de kunne bedømme det efter et offent-
liggjort Regnskab, det være saa aflagt efter den
ene eller den anden forestrenne Form. De maa
gaa anderledes dybt i Forholdene, for at kunne ud-